

**Міністерство освіти і науки України
Полтавський державний аграрний університет**

**ФАКУЛЬТЕТ
ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ**

ПДАУ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ

VI Всеукраїнська науково-практична конференція.

присвячена 25-річчю заснування факультету обліку та фінансів ПДАУ
та пам'яті його першого декана д. е. н., професора Опрі А.Т.

(5 грудня 2023 р.)

м. Полтава 2023

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»: збірник матеріалів
VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (5 грудня 2023 р.)*

УДК 33: 167.1

А 43

Рекомендовано до друку вченою Радою факультету обліку та фінансів Полтавського державного аграрного університету (протокол № 4 від 20.11.2023 р.).

Редакційна колегія:

- **Безкровний О.В.**, к. е. н., доцент, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Дорогань-Писаренко Л. О.**, к. е. н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Зоря О. П.**, д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Перерва П. Г.**, д. е. н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»;
- **Томілін О. О.**, д. е. н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Бражник Л. В.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Єгорова О. В.**, к. е. н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Кубецька О. М.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри аналітичної економіки та менеджменту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;
- **Остапенко Т. М.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри аналітичної економіки та менеджменту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;
- **Лега О. В.**, к. е. н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету.

Актуальні питання сучасної економічної науки : збірник матеріалів VI Всеукр. наук.-практ. конф., присвяченій 25-річчю заснування факультету обліку та фінансів ПДАУ та пам'яті його першого декана д. е. н., професора Опрі А.Т., 5 грудня 2023 р. Полтава : ПДАУ, 2023. 416 с.

До збірника матеріалів VI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні питання сучасної економічної науки» ввійшли результати міждисциплінарних теоретичних та прикладних досліджень актуальних проблем української економіки.

Матеріали надруковані в авторській редакції. Редакційна колегія може не розділяти поглядів авторів. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за дотримання норм авторського права несуть автори.

© Колектив авторів

© Полтавський державний аграрний університет

ЗМІСТ

с.

25-РІЧНИЙ ШЛЯХ СТАНОВЛЕННЯ ФАКУЛЬТЕТУ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ ПОЛТАВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ Дорогань-Писаренко Людмила, Безкровний Олександр, Єгорова Олена.....	15
НАУКОВИЙ СПАДОК ПРОФЕСОРА ОПРІ АНАТОЛІЯ ТРОХИМОВИЧА Єгорова Олена.....	23
СЕКЦІЯ 1. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	26
EUROPEAN INTEGRATION PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF THE HIGHER EDUCATION SYSTEM OF UKRAINE Bohashko Oleksandr	27
ANALYSIS OF ORGANIC PRODUCTION IN UKRAINIAN AGRICULTURAL ENTERPRISES Ostapenko Roman.....	30
SUPPORT OF THE EBRD THE AGRICULTURAL SECTOR OF UKRAINE AS A GUARANTEE OF FINANCIAL STABILITY AT WARTIME Romash Daria.....	33
EMPLOYING DECISION SUPPORT SYSTEMS (DSS) FOR MANAGERIAL DECISION-MAKING WITHIN AN INNOVATIVE ECONOMIC FRAMEWORK Нагачевська Олена, Русин Василь, Нагачевська Марина	36
HOW BUSINESS DEVELOPS IN TIMES OF WAR Savchuk Anhelina.....	39
СТАТИСТИЧНЕ ВИВЧЕННЯ СПОЖИВАННЯ МАТЕРІАЛЬНИХ БЛАГ ТА ПОСЛУГ: НА ЩО ВИТРАЧАЮТЬ ЗАРОБЛЕНЕ УКРАЇНЦІ Андрієнко Володимир.....	42
ПРОБЛЕМА СУЧАСНОГО БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ Бабенко Олександр.....	45
РОЗВИТОК СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ ВИРОБНИЦТВІ Багаліка Тарас	48
РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ «ЗЕЛЕНОЇ» ЕНЕРГЕТИКИ Батіщев Євгеній.....	50

ВІДРОДЖЕННЯ ЕФЕКТУ НОЯ В СВІТОВІЙ ЕКОНОМІЦІ НА ПЕРЕТИНІ 20-Х РОКІВ ХХІ СТОЛІТТЯ: ФІКСАЦІЯ, РЕТРОСПЕКТИВИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ Білоцерківець Володимир.....	53
ОЦІНКА ПОКАЗНИКІВ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ У КОМПЛЕКСНОМУ АНАЛІЗІ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ Бойко Євгеній, Токар Анастасія.....	55
ОСНОВНІ РИСИ ОРГАНІЗАЦІЇ СТАТИСТИЧНИХ СПОСТЕРЕЖЕНЬ Бондаренко Валерія	58
ДИНАМІКА РІВНЯ РОБОЧОЇ СИЛИ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ У ПЕРІОД РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ Борак Аліна	61
ОПТИМІЗАЦІЯ І МОДЕЛЮВАННЯ В ЕКОНОМІЦІ ПІДПРИЄМСТВ АПК ЯК НЕОБХІДНІ КОМПОНЕНТИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ Борисенко Володимир, Борисенко Дмитро	64
КОРУПЦІЯ В УКРАЇНІ У ФАКТАХ ТА ЦИФРАХ Браїлко Ангеліна.....	67
СТАНОВИЩЕ ІТ-РИНКУ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ Василенко Олександр.....	70
ВИДИ СТРАТЕГІЙ МАРКЕТИНГОВОЇ ТОВАРНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА Вендін Олександр.....	73
ВПЛИВ ВІРТУАЛЬНОЇ ТА ДОПОВНЕНОЇ РЕАЛЬНОСТІ НА РОЗВИТОК МАРКЕТИНГУ Грунська Вікторія.....	76
ПЕРЕВАГИ МІЖНАРОДНОЇ СТАНДАРТИЗАЦІЇ Герасімова Віолетта	79
ЗНАЧИМІСТЬ ОЦІНКИ ТА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПРОЄКТУ Герасімова Віолетта	82
СУЧАСНІ ПАРАДИГМИ МЕНЕДЖМЕНТУ Гололобова Вікторія	84
ДЕРЖАВНИЙ БЮДЖЕТ УКРАЇНИ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ Горулько Ліана.....	87

СТРАТЕГІЧНЕ ЛОГІСТИЧНЕ ПАРТНЕРСТВО В УКРАЇНІ Гукалюк Андрій	90
КЕРУВАННЯ РИЗИКАМИ ПРОЄКТУ ТА ЇХ ОЦІНКА Гурова Марія.....	92
ЕКОНОМІЧНІ ЗРОСТАННЯ І РОЗВИТОК У СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇНИ Демидчук Л. Б.	94
БЕЗРОБІТТЯ ЯК СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА ПРОБЛЕМА УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ЇЇ РОЗВ'ЯЗАННЯ Дзіна Дар'я.....	97
ДЕФИЦИТ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ: СТАН ТА ВПЛИВ НА ЕКОНОМІКУ Дорошенко Ольга, Завалій Олександра	99
МІЖБЮДЖЕТНІ ТРАНСФЕРТИ ТА ЇХ РОЛЬ У БЮДЖЕТНІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ Дорошенко Ольга, Фисун Аліна.....	103
ФІНАНСОВІ ВТРАТИ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА ВІД ЗАГАЛЬНИХ ВИТОКІВ ІНФОРМАЦІЇ Євдокимов Сергій	107
ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ РИНКУ ОРГАНІЧНОЇ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ ПРОДУКЦІЇ Жайворон Дмитро, Мауер Діана, Мовчан Олександр.....	110
УКРАЇНА В ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОМУ КОНГЛОМЕРАТІ ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНОГО СЕКТОРУ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ Жданова Людмила.....	112
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНДЕКСНОГО МЕТОДУ У СФЕРІ ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ Завалій Олександра.....	115
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ РОЛІ ІНВЕСТИЦІЙ У РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В ЄВРОПЕЙСЬКІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ НАУЦІ: ВІД МЕРКАНТИЛІСТІВ ДО ЗРІЛИХ КЛАСИКІВ Завгородня Олена, Білоцерковець Дмитро.....	118

ІНДЕКС ЛЮДСЬКОГО РОЗВИТКУ

Зуб Вікторія	120
БОРОШНОМЕЛЬНО-КРУП'ЯНИЙ РИНОК УКРАЇНИ: СУЧАСНІ ВИРОБНИЧІ ТА ІМПОРТНО-ЕКСПОРТНІ ПОЗИЦІЇ	
Івченко Володимир, Солошенок Алла, Полонська Ольга	122
НОРМУВАННЯ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ	
Івченко Володимир, Симонян Емма.....	125
СУЧАСНИЙ СТАН ТА СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ГАЛУЗІ ОВОЧІВНИЦТВА В УКРАЇНІ	
Івченко Володимир, Витоптова Вікторія, Рудь Вікторія.....	128
ВЛАСТИВОСТІ МЕТОДОЛОГІЇ ІНДЕКСУ ЛЮДСЬКОГО РОЗВИТКУ	
Калініченко Анатолій.....	131
АНАЛІЗ НАПОВНЕННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ В УМОВАХ ВІЙНИ	
Ковтун Любов.....	133
ОЦІНКА ТА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПРОЄКТУ	
Колесник Аліса.....	136
ВПЛИВ КОНФЛІКТІВ НА ЕКОНОМІЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	
Кононенко Жанна, Штерман Юлія.....	138
КОНСТИТУЦІЙНА МОДЕЛЬ ЕКОНОМІКИ	
Кравчук Світлана.....	141
ЦИФРОВІЗАЦІЯ В СУЧАСНОМУ БІЗНЕС-ЛАНДШАФТІ	
Крамаренко Аліса, Вишневська Марія.....	144
СПЕЦИФІКА ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ФОРМИ, ВИДІВ ТА СПОСОБІВ СТАТИСТИЧНИХ СПОСТЕРЕЖЕНЬ	
Куц Вікторія.....	147
ГЕНДЕРНО ОРІЄНТОВАНЕ БЮДЖЕТУВАННЯ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ	
Кучеркова Світлана.....	150
МЕТОД ЕКСПЕРТНИХ ОЦІНОК У СТАТИСТИЦІ	
Лимаренко Єлизавета	153

СТРАТЕГІЯ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА Лимаренко Ольга.....	155
МІЖНАРОДНА СТАНДАРТИЗАЦІЯ: СКЛАДОВА УСПІХУ УКРАЇНИ ТА СУЧАСНОГО СВІТУ Лимаренко Ольга.....	157
СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД Лозова Оксана, Матковський Богдан, Нечипоренко Олена.....	159
СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАЛУЧЕННЯ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНІ У ВОЄННИЙ ТА ПОСТ-ВОЄННИЙ ЧАСИ Марисич Дмитро	161
КАНАЛИ І ЗАСОБИ КОМУНІКАЦІЇ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ ТА АДМІНІСТРУВАННІ Макуха Сергій	163
ПРИХОВАНЕ БЕЗРОБІТТЯ ЯК НАСЛІДОК ВИМУШЕНОЇ НЕПОВНОЇ ЗАЙНЯТОСТІ Миколенко Тетяна.....	165
ІНФЛЯЦІЯ ЯК ОДНА З АКТУАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ СУЧАСНОЇ МОДЕЛІ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ Мініч Тетяна.....	167
ПРОБЛЕМИ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД УКРАЇНИ Морозова Поліна.....	170
МАЛИЙ БІЗНЕС В УКРАЇНІ: СТАН І ТЕНДЕНЦІЇ Муренець Анна.....	173
СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДІЮЧИХ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ОБСЛУГОВУЮЧИХ КООПЕРАТИВІВ Носіков Олександр, Філоненко Олена.....	175
ЗАСТОСУВАННЯ ТЕОРЕТИЧНИХ ПОЛОЖЕНЬ НЕОКЛАСИЧНОГО СИНТЕЗУ В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ Петренко Катерина, Павленко Артем.....	178
МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ Рожна Анастасія	181

ФІНАНСУВАННЯ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ	
Ромаш Дарія.....	183
ВИТРАТИ ВИРОБНИЦТВА: ПІДХОДИ ДО КЛАСИФІКАЦІЇ	
Руденко Карина.....	186
СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ	
Сапожник Д. І.....	189
ВПЛИВ АВТОМАТИЗАЦІЇ НА МАЙБУТНЄ ПРАЦІ	
Сиротенко Андрій	192
АНАЛІЗ ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	
Слепцова Наталія.....	194
МАРКЕТИНГОВІ СТРАТЕГІЇ ТОРГОВЕЛЬНИХ МЕРЕЖ	
Талаш Дарина	196
МІЖНАРОДНІ ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ В ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	
Тарасенко Катерина.....	199
ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОРТФЕЛЮ КОМПАНІЇ	
Тарасенко Катерина.....	201
МАСШТАБИ ТА НАСЛІДКИ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ УКРАЇНЦІВ	
Татарець Карина.....	203
ОСНОВНІ ЦІЛІ ТА ФУНКЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ (В КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ)	
Улько Єлизавета.....	205
ОБСЛУГОВУЮЧА КООПЕРАЦІЯ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ ВИРОБНИЦТВІ УКРАЇНИ	
Хорішко Андрій.....	207
МІЖНАРОДНА СТАНДАРТИЗАЦІЯ ЯК ВАЖЛИВИЙ НАПРЯМ МІЖНАРОДНОЇ СПІВПРАЦІ УКРАЇНИ	
Циганков Микита	209
ТІНЬОВА ЕКОНОМІКА: СПОСОБИ ВИМІРЮВАННЯ В УКРАЇНІ	
Чеботарь Аліна.....	211

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ОСВОЄННЯ НОВИХ РИНКІВ ЗБУТУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ	
Черниш Іван.....	214
УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ МОТИВАЦІЇ ПРАЦІ	
Чуйко Володимир.....	217
БЕЗГОТІВКОВА ЕКОНОМІКА: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	
Шабатько Анна.....	219
ІНВЕСТИЦІЙНІ ПРОЄКТИ ЯК КЛЮЧОВИЙ ІНСТРУМЕНТ У РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕСУ	
Шмиголь Даріна	222
ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ	
Шмиголь Каріна	225
ДОСВІД ОЦІНКИ ТА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПРОЄКТУ	
Юрко Альона	227
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	
Юрко Альона.....	229
СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК ФАКТОР СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	
Юрчик Галина.....	232
ПАРТНЕРСТВО ЯК ІНТЕГРАЦІЙНИЙ АКТИВАТОР СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В КООРДИНАТАХ ЦИФРОВИХ ЇЇ ТРАНСФОРМАЦІЙ	
Юшин Сергій	235
СЕКЦІЯ 2. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ	238
МЕТОДИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ	
Білівненко Назар.....	239
ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ЯК СПОСІБ АУДИТУ ЗАПАСІВ НА ПІДПРИЄМСТВА	
Богомол Віктор, Бойко Юлія, Дзюба Максим.....	241
ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ ТА РИЗИКИ	
Горбань Анастасія, Пискун Єлизавета	244

**УКРАЇНА В ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОМУ КОНГЛОМЕРАТІ
ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНОГО СЕКТОРУ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ**

Жданова Людмила

д.е.н., професор кафедри загальної
економічної теорії та економічної політики

Одеського національного економічного університету, м. Одеса

Високотехнологічний сектор сучасної економіки має складну структуру. Розуміння його структури потребує поділу продуктів цього сектору за критерієм об'єкта продажу. За цим критерієм у високотехнологічному секторі чітко виділяються два підрозділи. Один з них, назовемо його підрозділ А, спеціалізується на розробці науково-технічної інформації та втіленні її в юридичні документи (патенти), що закріплюють право інтелектуальної власності фізичної чи юридичної особи на цю інформацію. Саме з урахуванням купівлі цих документів можна легально організувати виробництво товарів, що матеріалізують інтелектуальні досягнення НТР. Таке виробництво – це другий підрозділ високотехнологічного сектора. Назвемо його підрозділ Б. Структури і функціонування цих двох підрозділів побудовано по-різному [1, с.7-8].

Розглянемо підрозділ А. Цій підрозділ, тобто вироблення науково-технічної інформації, внутрішньо неоднорідний. В ньому можливо виділити 3 складові частини. Одна його частина, що пов'язана зі створенням принципово нових товарів, які втілюють досягнення НТР, потребує розвиненої матеріальної бази, необхідної для здійснення науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, тобто лабораторій, технопарків, технополісів тощо; фахівців та науковців високого рівня підготовки; відповідної освіти. Інвестиції в цей підрозділ дуже масштабні і характеризуються високим ступенем невизначеності та ризику. Кінцевим товаром є розроблена та перевірена науково-технічна інформація, що надходить на ринок як товар. Інша частина підрозділу А теж пов'язана зі створенням нової інформації, але лише у сфері інформаційного забезпечення сучасної економіки, а також у сфері культури, розваг та відпочинку. Ця частина представляє наукоємні сервіси і у більшому ступені потребує кваліфікованих і талановитих фахівців, ніж високопродуктивного обладнання. Ще одна частина, яка відноситься до підрозділу А і яка пов'язана зі створенням нової інформації, націлена на просування товарів до покупців і з юридичним захистом розроблених моделей, брендів, впізнаваних товарних знаків. Статистичні дані Світової організації інтелектуальної власності (табл.1) ілюструють такий стан підрозділу А високотехнологічного сектору.

Як видно з даних таблиці 1, із 25 985,9 тис. одиниць загальної кількості об'єктів промислової власності, зареєстрованих в 2021 році (останні оприлюднені дані), 19 660,3 тис., або 75,7% складають торговельні марки та промислові зразки, тобто об'єкти нової інформації, що націлені на просування товарів до покупців. Лише 6 325,6 тис, або 24,3% об'єктів інтелектуальної власності втілені у винаходи та корисні моделі, тобто представляють науково-

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»: збірник матеріалів
VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (5 грудня 2023 р.)*

технічну та науково-технологічну інформацію, необхідну для розгортання нового виробництва.

Таблиця 1

Об'єкти промислової власності, тис. одиниць*

	Винаходи (Patents)	Корисні моделі (Utility Models)	Торговельні марки (Trademarks)	Промислові зразки (Industrial Designs)
2005	1 692,0	244,0	3 044,0	492,0
2010	1 979,0	496,0	5 588,0	669,0
2015	2 887,3	1 205,4	8 445,3	1 145,2
2016	3 127,9	1 553,3	9 768,2	1 240,6
2017	3 162,3	1 761,4	12 395,7	1 242,1
2018	3 325,4	2 146,6	14 314,0	1 343,8
2019	3 224,2	2 341,1	15 153,7	1 360,9
2020	3 281,9	3 000,1	17 198,3	1 387,8
2021	3 401,1	2 924,5	18 145,1	1 515,2

*Джерело: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_943_2021.pdf (дата звернення 04.11.2023).

В Україні, як видно з даних таблиці 2, з 30 870 од. об'єктів інтелектуальної власності, зареєстрованих у 2021 році, 24 201 од. або 74,7%, складають торговельні марки та промислові зразки і 6 661 од. або 25,3%, – винаходи і корисні моделі.

Таблиця 2

**Зареєстровано охоронних документів на об'єкти інтелектуальної
власності в Україні (одиниць)***

	2020	2021	2021 до 2020 (%)
Усього зареєстровано	30 255	30 870	102,0
Винаходи	2 179	2 298	105,5
Корисні моделі	6 385	4 363	68,3
Промислові зразки	2 047	1 751	85,5
Торговельні марки	19 640	22 455	114,3

*Джерело: https://www.wipo.int/directory/ru/details.jsp?country_code=UA (дата звернення 04.11.2023).

Таким чином, структура підрозділу А високотехнологічного сектору, тобто його інтелектуальної частини, у вітчизняній економіці така сама, як у середньому у світі.

Науковий інтерес представляє розвиток другої частини підрозділу А високотехнологічного сектору економіки України, яка представлена наукоємними сервісами. Як видно з таблиці 3, кількість суб'єктів господарювання у секторі інформаційно-комунікаційних технологій постійно зростає: з 53 тис. у 2010 році до 270 тис. у 2021 році. При цьому частка фізичних осіб-підприємців у загальній чисельності діючих суб'єктів господарювання також зростає. За період 2010-2021рр. вона збільшилась з 82,8% до 94,8%.

Інформаційно-комунікаційні технології в економіці України

	Кількість діючих суб'єктів господарювання, одиниць	У тому числі	
		фізичні особи- підприємці, одиниць	у % до кількості суб'єктів господарювання
2010	53643	44423	82,8
2015	109712	98714	90,0
2016	123440	113461	91,9
2017	140183	128912	92,0
2018	166715	154424	92,6
2019	196239	182718	93,1
2020	223018	209189	93,8
2021	269897	255857	94,8

*Джерело даних: <https://ukrstat.gov.ua> (дата звернення 04.11.2023 р.).

Завдяки розвитку інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) віддалена, дистанційна робота стає формою зайнятості значної частини вітчизняних фахівців, що працюють у цій сфері. Значну частину таких віддалених працівників складають фрілансери, робота яких здійснюється відповідно до конкретного договору на основі заздалегідь погодженого обсягу роботи, строків її виконання та оплати. Сьогодні фрілансерів різних країн залучають для виконання окремих частин складних багатогранних проектів у розвинутих країнах. Це стосується і вітчизняних фахівців сфери ІКТ. Об'єднання окремих частин у єдине ціле здійснюється у фірмі розвинутої країни, яка і виходить на ринок з таким інноваційним товаром. В результаті, на ринок поступає інноваційний товар, у створенні якого брали участь найосвіченіші фахівці практично усього світу, проте зареєстрований цей товар як інтелектуальна власність фірми- власника патенту на використання цього інноваційного товару, тобто фірми розвинутої країни.

Таким чином, високотехнологічний сектор світу сьогодні дуже неоднорідний як з боку продуктів що він виробляє за критерієм об'єкта продажу, так і з боку резидентів/нерезидентів, що створюють інноваційні товари кожної країни.

Список використаних джерел

1. Жданова Л. Л. Високотехнологічний сектор світової економіки у глобальній конкуренції. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2022. №11-12 (300-301). С.7-13.

Міністерство освіти і науки України

СЕРТИФІКАТ

СС00493014/001418-23

засвідчує, що

Жданова Людмила Леонідівна

взяв (-ла) участь

у VI Всеукраїнській науково-практичній конференції
«Актуальні питання сучасної економічної науки»,
присвяченій 25-річчю заснування факультету обліку та фінансів ПДАУ
та пам'яті його першого декана д.е.н., професора Опрі Анатолія Трохимовича,
яка відбулася 5 грудня 2023 року. Обсяг - 4 години.

Ректор

05.12.2023 р.

м. Полтава

Олександр ГАЛИЧ